

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Quotidiana Christiani Militis Tessera

Stanyhurst, Guillaume

Coloniæ Agrippinæ, 1710

10. Dies Januarii. Si non esses operator, Deus non effet cooperator.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45477

confortium naturæ divinæ, atque adeò in Supremo rerum fastigio, inter omnia sublunaria emines præ omnibus, demittis te ad vilia, & humilia, ad muscas in aëre, ad scarabæos in fimeto, ad vermiculos in terra, ad talpas sub terra? Quis te undique stupor invaderet, & totum raperet, si vermiculum despicabilem, è putidi canis olido cadavere assumi videres, & afferri ad naturam supremi Angeli, ut qui antea reprobatus in tabe vermiculus, jam esset in cælo Angelorum primus? Major est tua metamorphosis & altior dignitas, dum è peccato assurgis ad gratiam. Tunc enim superas naturam omnem, non tantum creaturam, sed quæ potest creari. Tota, cum toto suo bonorum apparatu natura, subdit se gratiæ, illique fascies submittit, omnis ejus pulchritudo, potentia, opulentia, sapientia, scientia. Attendite eruditi, & vos potissimum juris periti.

Gratia fit pluris, quàm tota scientia juris.

10. DIES JANUARI.

Si non esses operator, Deus non esset cooperator. *August. l. de lib. arbit.*

Necesse I. **A**Dmodum nihil juvabit te habere cum juvantē, quā omnia possis, gratiam, si tantum donum, quantum inter naturæ dona nullum nec est, nec esse potest præstabilius, ut piger ille in Evangelio, (a) vel reponas in sudario, vel fodis in terram? Culpa non vacabis si gratia Dei in te fuerit vacua. Hic ergo totus tuus impendatur, &

B 4

inten-

(a) *Luc. 19. 20. Matth. 25. 16.*

intendatur labor, ut gratiam admissam conserues
 conseruatam augeas. Hæc una est honesta avaritia,
 velle semper crescere gratiâ. Hanc innocentem avaritia
 m docebit te homo noxiè avarus? Puderet te
 non facere pro auro, quod alii faciunt pro luto.
 Quidni te pudeat, non facere, qua salutem obtineas,
 pro gratia, quod avarus, qua salute excidat, pro pecunia?
 Quid potest minus exigi, quàm, ut sis optimus,
 imiteris hominem pessimum? Quis magis displicet
 omnibus, quam qui vult habere omnia? Avarus.
 Nô major à te requiritur labor, ut placeas Deo,
 & Sanctis Dei omnibus. Itaque non plus à te posci-
 tur pro magna Gratiâ, & cœli Gloriâ, quam quod
 ultrò inimicus Dei nolitur pro vitio, & tartaro. A-
 vari opum, cui vis sunt odio, sibi, suis, omnibus;
 quia nulli profunt, imò nulli non officiunt: aut u-
 surpando, aut impediendo, aut negando bona tem-
 poralia, sibi auferendo cœlestia. Contrà, avari rerum
 spiritualium, innocentes sunt, amoris omnibus, acce-
 pti singulis, quia se ditant sine alterius damno.

II. Observa hic discrimen inter avaritiam pecu-
 niaz, & gratiaz. In bonis æternis avaritia est laudabi-
 lis, in caducis detestabilis. Gratia est, ut seruetur:
 pecunia, ut erogetur: hæc enim non est bona nisi
 dispensetur benè. Gratia non prodest, nisi serve-
 tur: sic tamen ut ejus fructus communicatione non
 minuantur, sed potiùs augeantur. Quid igitur o-
 mittis facere cum fructu, & merito, quod alii cum
 damno & flagitio? In cœlestibus bonis nihil æstima
 parvum: hic enim omnia sunt maxima, quia æter-
 nitatis semina. Sicut oculum videntē parvas stellas,
 ratio corrigit, & docet singulas multo majores toti⁹

terra

Januar.

Tessera.

25

terræ globo: sic opinionem tuam, dum iudicas in Gratia seu usura, seu jactura, aliquid esse parvum corrigere, & existima minutissimam occasionem accumulanda Gratia, pluris aestimanda, quam universi imperium. Nec otiosum sinas nobilissimum lucris spiritualis instrumentum, voluntatis desiderium: cupias fecisse, quod nequis facere. Votis locupletissimus fies.

III. Hinc cum vides, audis, legis opus virtutis heroicum, optes illud fecisse, & coram Deo Heroses. Qui approbat peccatum, perinde est ac si peccasset. Nam testimonio Salviani: *[a] Cum ab homine malos, sola necessitate non agitur, ipsa rei turpis cupiditas pro actione datur.* Si ergo nocuit, qui nocere tantum voluit, ita bene fecisse censebitur, qui benefacere disposuit. Facilius enim est deus ut remuneretur, quam puniat. Avarus nihil relinquit quod non desideret, cum tamen desideria illi non serviant, nisi ad majus tormentum: quid ageret si simul, ac concupisceret res, possideret? Hæc felicitas, & felicitas sceleris est in avaritia religiosa, & spirituali. Vota non erunt ei supplicium, sed ad gaudium, ob emergens inde meritum. Quam facile est lucrum, solius voti questum. Considera ubere censum desiderii, & quam sis locuples, etiam in extremam penuriam, sola voluntate; nec vacare sinas usuram tam questuosam rei tantæ. Sic labore nullo, tempore vix ullo, ditior evades meritis, quam Cræsus divitiis. Hoc discrimine, quod, qui avari sunt sine crimine, fruuntur dum laborant, quiete, quia acquisitis acquiescunt: male avaris nunquam est satietas, quia nunquam satis. Verè enim cecinit ille;

Non est in mundo dives, qui dicit, abundo.

B 5

11. DIES

[a] De Gub. l. 6.